

דוד הערמאן טעאטער
ביי דער „קדימה“ – מעלבורן

פרעזענטירט

DAVID HERMAN THEATRE
AT THE KADIMAH MELBOURNE
PRESENTS

**THE
WOODEN
DISH**

די
הילצערנע
שיסל

מיט
רחל האלצער
באארבעט און רעזשי
שיע טיגעל

with
RACHEL HOLZER

Directed by
SHIA TIGEL

PROGRAMME

פראגראם

מעלבורן — סידנעי, סעפטעמבער - אקטאבער 1977

הילצערנע שיסל”

עדמונד מאַריס, איינער פון די טאַלאַנטפולסטע דראַמאַטורגן אין אמעריקע, האָט מיט איבער 20 יאָר צוריק אָנגעשריבן די טיף־מענטשלעכע דראַמע „די הילצערנע שיסל“, וואָס באַזיצט די גרויסע מעלה וואָס זי איז זייער טעאַטראַליש און היינצייטיק. די פּיעסע וואָס איז שטענדיק אַקטועל און באַזיצט גלייכצייטיק ערנסטע ווי אויך אַמוזירנדיקע מאַמענטן וואָס גיט צו פיל חן דעם אינהאַלט און דערמעגלעכט פאר דעם רעזשיסער און די שפּילער זיך אויסצולעבן אין די אינטערעסאַנטע ראָלן און אַקציע וואָס די פּיעסע פאַרמאָגט.

מיט 19 יאָר צוריק האָט אונדזער גרויסער בינע־קינסטלער און רעזשיסער יעקב ווייסליץ ע”ה געשטעלט מיטן דוד הערמאן־טעאטער די פּיעסע וואָס איז געגאַנגען מיטן גרעסטן דערפאַלג אין מעלבורן און אין סידני.

היינט נאָך 19 יאָר, האָט די פּיעסע זיכער נישט פאַרלוירן פון איר אַקטו־עלקייט, פונקט פאַרקערט, דער קאָנפליקט צווישן עלטערן דור מיטן יינגערן איז היינט נאָך מער פאַרשאַרפט געוואָרן ווי עס איז געווען מיט 20 יאָר צוריק.

איך האָב די דאָזיקע שפאַנענדיקע פּיעסע איבערגעלייענט נאָכאַמאָל און ווידער באַגייסטערט געוואָרן מיט איר אינהאַלט, די קאָמפּליצירטע סיטואַציעס און כאַראַקטעריסטישע קאָנפליקטן.

איך האָב באַשלאָסן די דאָזיקע פּיעסע איבערצואַרבעטן אַזוי, אַז פון אלטן פאַטער זאל ווערן אַן אַלטע מאַמע, כדי צו דערמעגלעכן אונדזער ליבע רחל האַלצער צו שפּילן אין דער הויפּט־ראָל.

עס איז בלי ספק אַ גרויסער אויפטו פאַרן דוד הערמאן־טעאטער מיטן ברענגען ווידער די הויך־קינסטלערישע פאַרשטעלונג פאַרן היגן טעאַטער־פובליקום וואָס כ’גלויב, אַז אַלע די וואָס וועלן זען די איצטיקע אויפפירונג פון „די הילצערנע שיסל“ וועלן אַרויסגיין פון דער פאַרשטעלונג מיט דער זעלבער באַגייסטערונג ווי מיט 19 יאָר צוריק.

שׂיע טׂינעל

די אַנטיילנעמער אין דער פאַרשטעלונג

ערשטע ריי פון רעכטס צו לינקס: גיטעלע פרידמאַן, פּאַלאַ קאַכען, רחל האַלצער, רחל לעוויטאָ און דודל רינגעלבלום.
צווייטע ריי: יוסף כאַבערמאַן, שיע טיגעל, יאַשאַ שער און מענדל שמערלינג.

געשפילטע פיעסן אין די יארן 1942-1957

יָאָר	פיעסע	מחבר	רעזשי	יידיש	געשפ. פאַרשט.
1942	"דער שאַטן"	ד. ניקאָדעם	רחל האַלצער	ח. ראָזענשטיין	2
1942	"אַ מיליאָן צרות"	וו. קאַטאַיעוו	יעקב ווייסליץ		1
1943	"שווער צו זיין אַ ייד"	שלום עליכם	יעקב ווייסליץ		1
1944	"דער מבול"	ה. בערגנער	יעקב ווייסליץ		1
1944	"צוויי הונדערט טויזנט"	שלום עליכם	יעקב ווייסליץ		1
1945	"אונדזער ערד"	א. אשמאן	יעקב ווייסליץ	ח. גורט	2
1947	"אונדזער ערד"	א. אשמאן	יעקב ווייסליץ	ח. גורט	5
1947	"שווער צו זיין אַ ייד"	שלום עליכם	יעקב ווייסליץ		1
1947	"דער פּאַטער"	א. סטרינדבערג	רחל האַלצער	ח. ראָזענשטיין	2
1948	"מירעלע אפרת"	י. גאַרדין	רחל האַלצער		4
1948	"די כישופמאַכעריין"	גאַלדפּאַדן-מאַנגער	א. ברייזבלאַט		1
1948	"פּרוי אַדקאַקאַט"	לוי ווערנעיל	רחל האַלצער	ח. ראָזענשטיין	2
1949	גאַט, מענטש און טייוול"	י. גאַרדין	י. גרינהויז		4
1949	"די כישופמאַכעריין"	גאַלדפּאַדן-מאַנגער	א. ברייזבלאַט		1
1949	"גרינע פעלדער"	פ. הירשביין	מ. שעכטער		2
1950	"בערבות הנגב"	י. מאַסינזאָן	רחל האַלצער	ל. סוכאַוואַלסקי	7
1950	גאַט, מענטש און טייוול"	י. גאַרדין	י. גרינהויז		1
1950	רעווי-אַוונט		מ. פאַטאַשינסקי		1
1951	"צוויי הונדערט טויזנט"	שלום עליכם	יעקב ווייסליץ		2
1951	"אונדזער ערד"	א. אשמאן	יעקב ווייסליץ	ח. גורט	3
1951	"מירעלע אפרת"	י. גאַרדין	רחל האַלצער		2
1952	"דריי פרויען"	מ. טשעפּאַקאָוסקא	רחל האַלצער	ח. ראָזענשטיין	3
1952	"קידוש השם"	שלום אש	יעקב ווייסליץ		6
1952	פּרץ-פּאַרשטעלונג	י. ל. פּרץ	יעקב ווייסליץ		2
1952	"פּרנסה"	ח. גאַטעספּעלד	יעקב ווייסליץ		6
1953	"מאַדאַם דולסקאַ"	ג. זאַפּאַלסקאַ	רחל האַלצער	ח. ראָזענשטיין	7
1953	"בית הלל"	משה שמיר	יעקב ווייסליץ	ח. גורט	4
1953	"דער דאַרפּט יונג"	ל. קאַברין	יעקב ווייסליץ		4
1953	"דער פּאַעט איז בלינד געוואָרן"	ה. לייזיק	יעקב ווייסליץ		3
1954	"הערשעלע אַסטראַפּאַלער"	י. גערשנזאָן	יעקב ווייסליץ		7
1954	"מיט אַפענע אויגן"	ל. מלאך	רחל האַלצער		8
1955	"אַנקל מאַזנט"	שלום אש	זיגמונט טורקאָוו		6
1955	"זינג מיין פּאַלק"	ז. טורקאָוו	זיגמונט טורקאָוו		12
1955	"אויף די מויערן פון ירושלים"	י. בר יוסף	זיגמונט טורקאָוו		7
1955	שלום עליכם-אַקטן	שלום עליכם	זיגמונט טורקאָוו		2
1956	"רויטע רויזן"	א. בענעצעטי	רחל האַלצער	ח. ראָזענשטיין	9
1956	"שרגא פיוויש גייט אין נגב"	י. סלע	יעקב ווייסליץ	י. טאוב	4
1956	"צוויי הונדערט טויזנט"	שלום עליכם	יעקב ווייסליץ		3
1957	"דער דיבוק"	ש. אַנ-סקי	יעקב ווייסליץ		6
1957	"אויף פּרידלעכער ערד"	חיהלע גראַבער	חיהלע גראַבער		5

געשפילטע פיעסן אין די יארן 1957-1976

יאָר	פיעסע	מחבר	רעזשי	יידיש	געשפ. פארשט.
1957	"די גרעפין פון פאלאץ"	לאה גאלדבערג	יעקב וויסליץ	י. טאוב	7
1958	"דער אוצר"	דוד פינסקי	משה פאטאשינסקי		8
1958	"די הילצערנע שיסל"	עדמונד מאַריס	יעקב וויסליץ	א. צימערמאן	7
1959	"טביה דער מילכיקער"	שלום עליכם	יעקב וויסליץ		5
1960	"דער טויט פון אַ סעילסמען"	אַרטור מילער	יעקב וויסליץ	י. מעצקער	9
1960	"ביימער שטאַרבן שטייענדיק"	א. קאסאנא	אידא קאמינסקא	א. קאמינסקא	2
1960	"מירלעע אפרת"	י. גאַרדין	אידא קאמינסקא		3
1960	איינאַקטער-אַוונט		אידא קאמינסקא		2
1961	"אַ מזדיקער שטרייק"	מייקל ברעט	רחל האַלצער	ח. ראָזענשטיין	7
1962	"בעקליין-צענטער"	א. גילנער	יעקב וויסליץ		10
1963	"די כישופמאַכערין"	גאַלדפאָדן-מאַנגער	א. ברייזבלאַט		11
1963	"שמאַטעס"	ה. לייוויק	רחל האַלצער		8
1964	"זיין נאַמען רעדט פאַך זיך"	אפרים קישון	יוסף שיין		8
1964	"די בלאַנדזשנדיקע שטערן"	שלום עליכם	יוסף שיין		12
1964	"צוויי קוּני-לעמל"	א. גאַלדפאָדן	יוסף שיין		7
1965	"פרוי אַדקאַוואַט"	לוי ווערנעיל	רחל האַלצער	ח. ראָזענשטיין	9
1965	"גוט יוס-טוב"	רעוויע	שמעון דזשיגאַן		3
1965	"פריש, געזונט און משוגע"	רעוויע	שמעון דזשיגאַן		3
1965	"זאַל זיין צום גוטן"	רעוויע	שמעון דזשיגאַן		3
1966	"שעפט נחת"	רעוויע	שיע טיגעל		3
1966	"יאַשע קאַלב"	י. זינגער	משה פאטאשינסקי		9
1967	"מאַדאַם אַדלער"	ל. פרידמאַן	רחל האַלצער		2
1967	"די כתובה"	אפרים קישון	שיע טיגעל	יאשא שער	13
1968	"קליינע מענטשעלעך"	מענדעלע מוכר ספרים	שיע טיגעל		1
1970	"אַ טאַג אין איר לעבן"	א. פישער	רחל האַלצער		7
1971	"מלך פריילעך"	יעקב פּרעגער	משה פאטאשינסקי		7
1972	"שלום ישראל"	רעוויע	מ. ווארשאַווסקי		4
1972	"קיינמאַל נישט צו שפעט"	א. פארטאַק	מ. ווארשאַווסקי		6
1972	"געשאַסן און געטראַפן"	רעוויע	מ. ווארשאַווסקי		4
1972	וואָרט-קאַנצערט		דינה האַלפּערין		1
1972	פון אַלעס צו ביסלעך	רעוויע	מ. ווארשאַווסקי		2
1973	"די משפחה כהנא"	שטיינהאַרב-האַרט	שיע טיגעל		13
1974	געזאַנג-קאַנצערט		סאַניאַ ליזאַראַן		5
1974	וואָרט-קאַנצערט		דינה האַלפּערין		4
1974	"די כישופמאַכערין"	גאַלדפאָדן-מאַנגער	דינה האַלפּערין		7
1975	"שווער צו זיין א ייד"	שלום עליכם	יאשא שער		7
1975	ווו זענען מיינע זיבן גוטע יאָר"	רעוויע	שמעון דזשיגאַן		3
1975	"אַז מען לעבט דערלעבט מען"	רעוויע	שמעון דזשיגאַן		3
1976	"די יורשים"	שלום עליכם	י. ראַטבאַום		12
1976	וואָרט-קאַנצערטן		י. ראַטבאַום		5

„די הילצערנע שיסל“ אין יאָר 1958

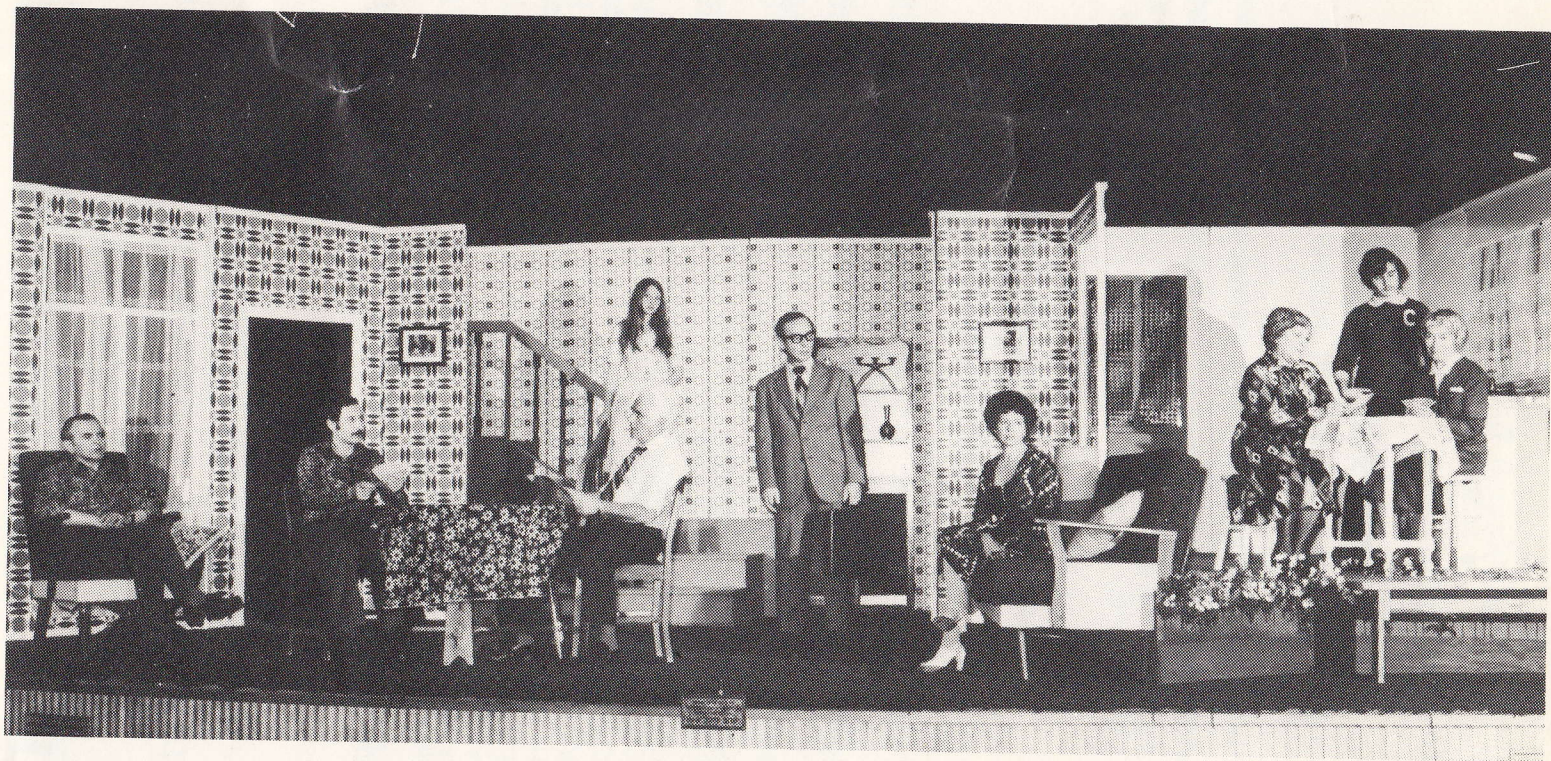
רעזשי: יעקב ווייסליץ ע"ה

אויפן בילד פון רעכטס צו לינקס :
יעקב ווייסליץ ע"ה, יאָשאַ שער, רחל לעוויטאַ, חיה'לע שטאַרך, ענדרו פייערשטיין און שיע טיגעל.

„די הילצערנע שיסל“ אין יאָר 1977
רעזשי: שיע טיגעל

אויפן בילד פון רעכטס צו לינקס:
רחל האַלצער, דודל רינגעלבלום, רחל לעוויטא, פאַלאַ קאַכען, מענדל שמערלינג, גיטעלע פרידמאַן, יאַשאַ שער, יוסף כאַבערמאַן און שיע טיגעל.

„די הילצערנע שיסל“

דראמע אין 2 אקטן — 4 בילדער

19 ערמונד מאָרים — ייִדיש: דר. א. צימערמאן

באָארבעט און רעזשי: שיע טינגעל

בעמי שוואַרץ די אַלטע מאַמע	רחל האָלצער
האַרי בלעק איר יינגערער זון	שיע טינגעל
קלאַראַ בלעק זיין ווייב	פאַלאַ קאַבען
סוזי בלעק זייער טאַכטער	גיטעלע פּרידמאַן
סעמי בלעק זייער זון	דודל רינגעלבלום
מייקל בלעק דער עלטסטער זון	יאָשאַ שער
סאַראַ יעגער בעטיס חברטע	רחל לעוויטא
עד מעיסאָן אַ סובלאַקאַטאָר	יוסף באַבערמאַן
יאַקאָב קליין פאַרוואַלטער	מענדל שמערגלינג

צײַט — איצטיקע

אָרט — אַ שטעטל אין אמעריקע

צװײטער אַקט

בילד 3 — צומאַרגנס אין דער פּרי

בילד 4 — דעם זעלבן טאָג אין אָונט

ערשטער אַקט

בילד 1 — אַ שפּעטער נאַכמיטאָג

בילד 2 — דעם זעלבן טאָג אין אָונט

נאַכן ערשטן אַקט א 15 מינוטיקע פּויוע

● דעקאָראַציעס: שיע טינגעל

● ליכט-עפּעקטן: יאַסל טינגעל

● באַראַקטעריזאַציע: אַרטיין

"THE WOODEN DISH"

PLAY IN 2 ACTS — 4 Scenes

By EDMUND MORRIS — Translated by DR. A. CYMERMAN

Directed by SHIA TIGEL

Cast:

BETTY SHWARC	The Old Mother	RACHEL HOLZER
HARRY BLACK	The Son	SHIA TIGEL
CLARA BLACK	His Wife	POLA KOCHEN
SUZY BLACK	Their Daughter	JANETTE FREEDMAN
SAM BLACK	Their Son	DAVID RINGELBLUM
MIKE BLACK	Oldest Son	JASHA SHER
SARAH JAEGER	Betty's Friend	RACHEL LEVITA
ED MASON	Boarder	JOSEPH CHABERMAN
JACOB KLEIN	Director	MENDEL SZMERLING

Time: PRESENT

Place: A SMALL TOWN IN AMERICA

ACT ONE

Scene 1—A late afternoon
Scene 2—Later that evening

ACT TWO

Scene 3—The following morning
Scene 4—Later that evening

There will be a 15 minute Interval after Act One

● Decor by SHIA TIGEL

● Lighting by JOSEPH TIGEL

● Make-up by ARTIN

SYNOPSIS

"THE WOODEN DISH"

ACT 1

1st Scene

A late August afternoon, in the Black's House — Betty, Harry's old mother is insulted by her daughter-in-law Clara, who reproaches the "old one" for breaking all the dishes in their house, eating up all sweets and meddling in the matters of bringing up the children Suzy and Sammy. Clara states it would be for the best "if the old one leaves the house".

Black's boarder, Eddy Mason enters the room and it becomes clear that there are emotional ties between Eddy and Clara.

Suzy enters the room and the "old one" tells her that the oldest son Michael whom she has not seen in 20 years is about to arrive from Chicago.

Betty's lady friend Sarah comes to keep company and to play gin rummy with her old friend. Betty relates to her friend the situation in which she suspects her family's intention to get rid of her presence. Both dream about a house in the country, on a farm where they would share a happy life together. Betty complains about her bad luck, old age and says: "everybody wishes to live a long time but nobody wants to grow old".

Harry and his brother Michael from Chicago arrive together. It appears that Clara and Harry brought him here under false pretences by sending him a wire about mother's ill health. In actual fact they wanted him to participate in a decision to send mother to a home for elderly people. They have already undertaken preliminary steps in this direction by inviting the head of such a home, who is supposed to bring a contract and forms for signatures. After sending the "old one" out of the room, a bargaining scene develops with petty questions of who and how much should pay for mother's upkeep at this home. Clara is threatening him with an ultimatum: either this matter is taken care of, or she will leave him.

2nd Scene

(Same day, later in the evening)

Michael, Harry and Ed play cards in the lounge room. Clara returns from her room, all dressed up suggesting an outing to dance and have some fun. Betty and Sarah continue dreaming about their fantastic house, the youngest Suzy and Michael sit on a bench outside the house speaking about Jewish problems, tragedy of Europe and the war in Israel. The "old one" is asked again to leave the room. Mr. Klein, head of the elderly peoples home comes to finalise formalities and describes the "wonders" of the home for elderly people. Sarah pleads with them not to send their mother away, this will break her completely. Harry explains that he has no other solution.

A dramatised discussion evolves about placing mother in a old age home. Clara once again blackmails with "leaving the house", Michael maintains there is no other way, Harry remains undecided, he can not make up his mind to sign the contracts. Mr. Klein leaves all the papers behind and retires from the room.

Ed enters the room and together with Michael they decide about a "twosome" game of cards. Michael senses that something is going on between Clara and Ed. . . Everybody eventually retires to his quarters.

Later in the evening Suzy returns home and takes a seat outside — meanwhile Clara meets Ed in the kitchen, she tells Ed that she is prepared to leave her husband for him, for she wants still to enjoy life. This conversation is being overheard by Suzy, who witnesses this romantic scene. Clara leaves the room in a hurry and when Suzy comes in, Ed asks her how long she is here? "Long enough" comes her answer "long enough Mr. Mason".

— INTERVAL 15 MINUTES —

ACT 2

(3rd Scene) FOLLOWING MORNING

Clare cleans the lounge room, Betty is seated on the bench outside the house. Sam joins his grandmother and tells her about his activities in the Zionist organisation where he is taught about his holy people all of whom should go to Israel.

Harry comes down and accuses his wife in a relationship with Eddy. Clara denies everything, blames his mother and says she is unable to lead this sort of life any longer.

When Suzy joins her mother, Clara tries to get out of her how late she returned home and whether she has noticed anything at all. Suzy admits overhearing her mother's outburst with Ed and advises her mother not to leave because Ed has assured Suzy of his love for her, and not for Clara.

Clara is deeply shocked, she calls Eddy and demands to hear the same from his mouth. Eddy acknowledges Suzy's statement and adds that he prefers younger women. In desperation, Clara removes a boiling kettle from the stove and scalds Eddy.

Harry comes in followed by Michael. Clara announces her intention to leave. Michael attempts to pacify her and to improve wife-husband relation, but to no avail. A most moving scene follows when Michael takes leave from his mother before his return to Chicago. Harry pleads with his wife, reminiscing, going back in time to the beautiful years of their youth. He asks her to stay. When he assures her of his intention to send his mother to the old peoples home, she agrees to remain and to start a new chapter in their life.

When Suzy learns about her family's intention to rid the house of her grandmother, she warns her family that should it be so, she will leave for good with Eddy and Sam will emigrate to Israel. It dawns on Harry that after all it is Eddy who is to be blamed for all the misfortunes, and attacks him in anger.

4th Scene

Same day, later in the evening

Harry and Clara stand in front of the "old ones" room where she locked herself in. They plead with her to unlock the door. Ed comes down with his suitcase, he leaves the house. He assures Harry that nothing happened, and there was no relationship between him and Suzy. Eddy regrets the fact of moving into this house in the first place.

Sarah Jaeger arrives, Clara and Harry beg of her to persuade Betty to come out, she tries but without any success. Meanwhile Suzy comes in and when she asks her grandmother to do it for her. Betty opens her door and joins them. Clara and Harry feel guilty, when the old mother takes her leave and says goodbye before entering the home for elderly, Suzy announces that she has rented a room and is willing to share it with her grandmother for whom she wants to care and look after. Betty does not accept Suzy's kind offer and says there is no way of fighting destiny. Mr. Klein comes in, Betty picks up a suitcase, directs her steps towards the exit. As soon as Betty leaves, Suzy races down with the news about Sammy's departure for Israel. A painful atmosphere is felt in the quiet room. Clara notices the wooden plate, which the "old one" left behind, "I want it" exclaims Suzy, "what for"? asks her mother; "There will come a time when you will grow old" comes Suzy's reply.